

Tjugoandra internationella lingvistikolympiaden

Taipei (Taiwan), 20–27 juli 2025

Uppgift för lagtävlingen

Denna uppgift handlar om några språk som talas i östra Nepal och tillhör kiranti-grenen av den sino-tibetanska språkfamiljen. Som medlemmar i samma språkfamilj är kirantispråken avlägset besläktade med kinesiska språk, vilket går att se genom att jämföra följande ord på athpare (kiranti) med dess kognater på mandarin, kantonesiska, och hokkien (kinesiska språk):

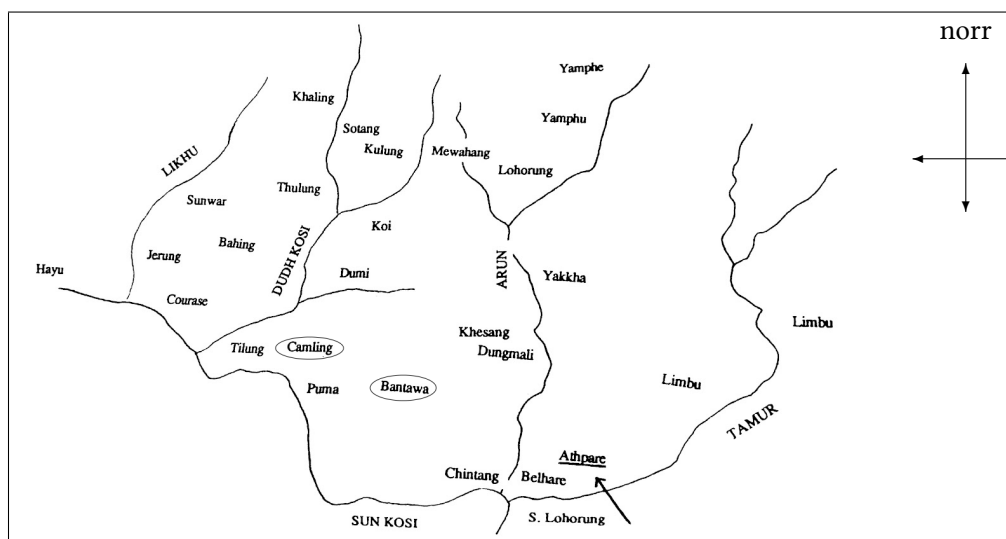
athpare	sima	att dö	mandarin	si3	att dö
athpare	sepma	att döda	kantonesiska	saat3	att döda
athpare	khomma	att leta efter	hokkien	khòa ⁿ	att se, titta på

På kirantispråk kan personliga pronomen referera till en person (singular), två personer (dual: $\bigcirc_{\text{dual}}$) eller fler än två personer (plural: $\bigcirc_{\text{plur}}$). De skiljer också på 'vi, inklusive dig' (inklusive 'vi': vi^+) och 'vi, utan dig' (exklusivt 'vi': vi^-); till exempel vi^+_{dual} = 'jag + du'. De gör ingen skillnad på maskulinum och femininum i pronomen, så könsneutralt *hen* används i översättningarna i denna uppgift.

Verben i kirantispråken ändras beroende på handlingens subjekt och objekt, men en viss verbform kan ofta användas för mer än ett subjekt-objekt-par. Detta kan ses i följande exempel från athpare. Verben anges i fetstil.

unna khani masedie	<i>hen dödade er_{plur}</i>
unciya khani masedie	<i>de_{dual/plur} dödade er_{plur}</i>
khanciya aṇa asetciciya	<i>ni_{dual} kommer att döda mig</i>
khanna anciya asetciciya	<i>du kommer att döda oss_{dual}</i>

△ Athpare talas av cirka 5000 människor i ett antal byar i Dhankuta-distriktet i östra Nepal. Se kartan nedan.

Karta över området där kirantispråk talas
(källa: Ebert 1997, *A Grammar of Athpare* 'Grammatik av Athpare-språket')

Del I. Camling

Camling (eller chamling) är ett kirantispråk som talas av cirka 80 000 människor, i och omkring Khotang-distriktet. $c \approx ts$ i *spets*. $\mathfrak{a} = a$ i engelska *about*. **h** betecknar aspiration av föregående konsonant. **ng** = *ng* i *ring*. **y** = *j* i *ja*. $\sim$ betecknar nasalisering av en vokal.

- (a) Nedan visas några verb på nordvästdialekten av camling-språket, samt deras översättningar till svenska. Verben och deras översättningar är uppdelade i grupper om 8, med översättningarna i en slumpmässig ordning inom varje grupp.

Para ihop verben med deras översättningar.

1. takhisika	3. lodace	5. khisunga	7. khisumke
2. palodunga	4. tyoku	6. lodumka	8. talodõi
A. vi_{plur}^- kommer att kamma hen	E. hen såg hen		
B. vi_{dual}^+ kommer att berätta för hen/dem _{dual/plur}	F. du kammade oss _{plur} ⁻		
C. jag kammade hen	G. du/ni _{dual/plur} kommer att berätta för mig		
D. hen/de _{dual/plur} berättade för mig	H. vi_{dual}^- berättade för hen		

9. taprata	11. takhatine	13. khicka	15. ryunga
10. mirie	12. khice	14. prataci	16. dungi
I. vi_{plur}^+ drack	L. ni _{plur} kommer att gå		
J. vi_{dual}^+ kommer att bråka; de _{dual} kommer att bråka	M. du ropade		
K. vi_{dual}^+ ropade; de _{dual} ropade	N. vi_{dual}^- bråkade		
	O. de _{plur} kommer att skratta		
	P. jag skrattade		

17. taidunga	19. taidaci	21. paidunga	23. idacka
18. paidacka	20. idunga	22. idaci	24. paidaci
Q. jag gav till hen	T. hen/de _{dual/plur} gav till mig		
R. hen/de _{dual/plur} gav till er _{dual} ; ni _{dual} gav till hen/dem _{dual/plur}	U. hen/de _{dual/plur} gav till oss _{dual} ⁻		
S. de _{dual} gav till hen/dem _{dual/plur} ; hen/de _{dual/plur} gav till oss _{dual} ⁺	V. du/ni _{dual/plur} gav till mig		
	W. vi_{dual}^+ gav till hen/dem _{dual/plur}		
	X. vi_{dual}^- gav till hen/dem _{dual/plur}		

25. seine	27. khinane	29. khōna	31. tōne
26. inani	28. prainha	30. lonani	32. cainhani
Y. <i>jag/vi_{dual/plur}⁻ tittade på dig</i>	DD. <i>jag/vi_{dual/plur}⁻ slog er_{plur}</i>		
Z. <i>jag/vi_{dual/plur}⁻ kommer att kamma er_{plur}</i>	EE. <i>jag/vi_{dual/plur}⁻ kommer att döda dig</i>		
AA. <i>jag/vi_{dual/plur}⁻ gav till er_{plur}</i>	FF. <i>jag/vi_{dual/plur}⁻ berättade för er_{plur};</i>		
BB. <i>jag/vi_{dual/plur}⁻ kommer att se dig</i>	<i>jag/vi_{dual/plur}⁻ sålde er_{plur}</i>		
CC. <i>jag/vi_{dual/plur}⁻ ropade på dig</i>			

33. ritumcum	35. pacaidhunga	37. setumcumka	39. patyokacka
34. taphlodace	36. losungcunga	38. praidhōi	40. talodyucyu
GG. <i>du berättade för dem_{dual/plur}</i>	KK. <i>ni_{dual} kommer att hjälpa hen</i>		
HH. <i>jag sålde dem_{dual/plur}</i>	LL. <i>hen/de_{dual/plur} slog mig</i>		
II. <i>hen/de_{dual/plur} såg oss_{dual}⁻</i>	MM. <i>vi_{plur}⁺ skrattade åt dem_{dual/plur}</i>		
JJ. <i>jag kommer att ropa på hen</i>	NN. <i>vi_{plur}⁻ dödade dem_{dual/plur}</i>		

- (b) Här är ytterligare 10 verb, nu på sydöstdialekten av camling-språket, samt deras översättningar till svenska. Para ihop verben med deras översättningar. Vissa av dessa verb är likadana i båda dialekterna.

41. khamipaidhe	43. pata	45. khapaidhace	48. khangyo
		46. khatapaidhine	49. khata
42. khataphoda	44. tata	47. khakhanga	50. mita
OO. <i>du kom;</i> <i>hen förde hen</i>	TT. <i>hen kommer att titta på hen</i>		
PP. <i>hen tittade på mig/oss_{dual/plur}[±]</i>	UU. <i>hen gick</i>		
QQ. <i>du hjälpte mig/oss_{dual/plur}⁻</i>	VV. <i>de_{plur} kommer att ropa på mig/oss_{dual/plur}[±]</i>		
RR. <i>hen ropade</i>	WW. <i>de_{plur} kom</i>		
SS. <i>ni_{plur} kommer att ropa på mig/oss_{dual/plur}⁻</i>	XX. <i>de_{dual} kommer att ropa på mig/oss_{dual/plur}[±]</i>		

Del II. Bantawa

Bantawa är ett kirantispråk som talas av cirka 160 000 människor, i och omkring Bhojpur-distriktet i östra Nepal, öster om Khotang-distriktet. $c \approx ts$ i *spets*. ^h betecknar aspiration av föregående konsonant. **i** = *u* i *ut*, men med orundade läppar. **ŋ** = *ng* i *ring*. **w** = *w* i engelska *win*. **y** = *j* i *ja*. **ʔ** är en glottisstöt.

- (c) På de följande sidorna visas några verb på bantawa. Verben och deras översättningar är uppdelade i grupper om 12, med översättningarna i en slumpmässig ordning inom varje grupp.

Para ihop verben med deras översättningar.

1. tisici	4. tatcuŋcuʔa	7. ittacu	10. ici
2. paranyan	5. setniŋni	8. tiʔiyana	11. patŋa
3. patna	6. tiʔittu	9. pattum	12. pattun
A. $vi_{\text{dual/plur}}^-$ höll på att döda dig/er _{dual/plur} ; $vi_{\text{dual/plur}}^-$ dödar dig/er _{dual/plur}	F. <i>jag höll på att ropa</i>		
B. vi_{plur}^+ ropade på hen; vi_{plur}^+ kommer att ropa på hen	G. <i>du höll på att skratta</i>		
C. <i>jag kommer att ropa</i>	H. <i>du skrattade åt hen;</i> <i>du kommer att skratta åt hen</i>		
D. <i>jag ropade på dig;</i> <i>jag kommer att ropa på dig</i>	I. vi_{dual}^- för hen		
E. <i>jag ropade på hen;</i> <i>jag kommer att ropa på hen</i>	J. ni_{dual} kommer att dö		
	K. vi_{dual}^+ skrattade åt hen		
	L. vi_{dual}^+ kommer att skratta		
13. nik^hat	16. nik^hattaci	19. ik^hatta	22. nik^hattin
14. ik^hatcu	17. tik^hatcu	20. tik^hatnin	23. nik^hattaciʔa
15. ik^hattañciŋ	18. tik^hatŋa	21. tik^hattañniŋ	24. tik^hatŋañniŋ
M. <i>du/ni_{dual/plur}</i> tog oss _{dual/plur} ⁻ ; <i>du/ni_{dual/plur}</i> kommer att ta oss _{dual/plur} ⁻	S. ni_{plur} kommer att ta mig		
N. de_{dual} tog mig	T. <i>du kommer att ta mig</i>		
O. <i>hen/de_{dual/plur}</i> tog oss _{dual} ⁻	U. ni_{dual} kommer att ta hen		
P. de_{dual} kommer att ta hen	V. <i>hen/de_{dual/plur}</i> kommer att ta dig		
Q. <i>hen/de_{dual/plur}</i> tog oss _{dual} ⁺ /er _{dual}	W. <i>hen/de_{dual/plur}</i> tog er _{plur} ; <i>hen/de_{dual/plur}</i> kommer att ta er _{plur}		
R. ni_{plur} tog mig	X. de_{plur} tog hen		

25. iptuŋ	28. k^hamyumcimka	31. tiwacuci	34. wattacuʔa
26. tiʔinacuci	29. itnanin	32. incuʔa	35. pim
27. waknaci	30. k^hattu	33. tik^hansumcim	36. t^haktumka
Y. vi_{plur}^- förde upp hen; vi_{plur}^- kommer att föra upp hen	EE. ni_{plur} skickade $dem_{\text{dual/plur}}$; ni_{plur} kommer att skicka $dem_{\text{dual/plur}}$		
Z. jag skrattade åt er_{plur} ; jag kommer att skratta åt er_{plur}	FF. hen tog hen; hen kommer att ta hen		
AA. ni_{dual} sålde $dem_{\text{dual/plur}}$	GG. vi_{dual}^- kommer att sälja hen		
BB. jag fick er_{dual} att gå in; jag kommer att få er_{dual} att gå in	HH. vi_{plur}^- höll på att titta på $dem_{\text{dual/plur}}$; vi_{plur}^- tittar på $dem_{\text{dual/plur}}$		
CC. ni_{dual} kommer att få $dem_{\text{dual/plur}}$ att ha på sig (det)	II. jag fick hen att sova; jag kommer att få hen att sova		
DD. vi_{dual}^- fick hen att ha på sig (det)	JJ. vi_{plur}^+ gav till hen; vi_{plur}^+ kommer att ge till hen		

37. mik^hiya	40. mik^hiyaja	43. imsinka	46. waruŋu
38. imca	41. k^hin	44. k^hatyaŋ	47. k^hat
39. k^haraŋaci	42. waŋaŋ	45. mik^hiyaŋ	48. t^haŋŋa
KK. jag gick in	QQ. hen går in		
LL. vi_{dual}^+ höll på att gå; de_{dual} höll på att gå	RR. vi_{plur}^+ bråkade; vi_{plur}^+ kommer att bråka		
MM. vi_{plur}^- sov; vi_{plur}^- kommer att sova	SS. vi_{dual}^- kommer att sova		
NN. de_{plur} bråkade	TT. de_{plur} bråkar		
OO. jag kommer att komma upp	UU. hen kommer att gå		
PP. de_{plur} höll på att bråka	VV. hen höll på att ha på sig det		

Del III. Camling och bantawa

- (d) På denna sida visas några verbfraser på svenska (1–36), samt några verbformer på camling (A–O) och på bantawa (AA–OO).

Varje verbfras på svenska har en motsvarighet antingen på camling eller på bantawa. Para ihop varje svensk verbfras med dess motsvarande verbform på kiranti. Vissa verbformer på kiranti motsvarar fler än en verbfras på svenska.

1. de_{dual} förde över oss_{plur}^-	19. ni_{plur} kastade (det) på dem_{plur}
2. hen mötte mig	20. vi_{plur}^+ varnade dem_{dual}
3. du höll på att skicka mig	21. ni_{plur} retar hen
4. vi_{dual}^- dansade för dem_{dual}	22. de_{plur} kommer att krama oss_{plur}^-
5. de_{dual} kommer att lämna (det) för dig	23. ni_{dual} kommer att störa mig
6. jag kommer att nypa dem_{dual}	24. de_{plur} dödade (det) för dig
7. vi_{plur}^- kommer att säga	25. ni_{plur} bad oss_{dual}^-
8. ni_{dual} kammade mig	26. hen kommer att lämna (det) för dig
9. du malde det	27. ni_{dual} bad oss_{dual}^-
10. de_{plur} kommer att hjälpa dem_{dual}	28. hen förde ner hen
11. vi_{dual}^- ropar på dem_{plur}	29. de_{dual} dödade (det) för dig
12. hen kommer att sparka mig	30. vi_{dual}^+ kommer att borsta bort dem_{plur}
13. hen borstade bort dem_{plur}	31. vi_{plur}^+ kommer att säga
14. hen nyper oss_{dual}^+	32. jag kommer att mala dem_{plur}
15. hen kommer att trampa på er_{plur}	33. hen förde över oss_{plur}^-
16. hen kommer att krama oss_{plur}^-	34. vi_{plur}^+ kommer att kasta det
17. du hjälpte dem_{dual}	35. hen kommer att ställa det
18. de_{plur} kommer att trampa på er_{plur}	36. du behöll dem_{plur}

camling (nordvästdialekt)

A. bikucyu	F. pakyo	K. takhlakine
B. chikōicōi	G. paphlodocyō	L. tangaide
C. horsumne	H. ringike	M. tangakacka
D. ityu	I. tahordumcum	N. tangasyucyu
E. pabaidika	J. taiku	O. taseida

bantawa

AA. bikcuci	FF. nib ^h emsinka	KK. tik ^h ansanyaŋ
BB. butcuŋcuciʔa	GG. niç ^h ikciŋ	LL. tinetŋaŋciŋ
CC. ceŋsumcim	HH. t ^h optacuciʔa	MM. tip ^h asuci
DD. id ^h apɲa	II. tik ^h ittanɲiŋ	NN. wintuŋciŋ
EE. ituwaŋ	JJ. ticurumyum	OO. yiŋin

(e) Översätt följande verb från camling till svenska på alla möjliga sätt:

i. idum	iii. rinaci	v. khangucyu
ii. talosumcumne	iv. tadungdi	vi. tadungace

(f) Översätt följande verb från bantawa till svenska på alla möjliga sätt:

i. ticattanɲiŋ	iii. tiduŋyaŋ	v. taciŋciʔa	vii. paraŋa
ii. niseran	iv. piwacu	vi. nitaraci	viii. iptuci

(g) Översätt till bantawa:

i. ni_{dual} går in	iii. du säljer hen
ii. jag höll på att få dem_{plur} att sova	iv. de_{dual} kammar dem_{dual}

(h) Översätt till bantawa och camling (och ange formen på båda camlingdialekterna om de är olika):

i. vi_{plur}^- kommer att föra hen	vii. vi_{dual}^+ gick
ii. hen gav till oss oss_{dual}^-	viii. ni_{plur} kommer att ropa på mig
iii. vi_{dual}^- kommer att komma	ix. de_{dual} kommer att skratta åt er_{dual}
iv. de_{dual} kommer att kamma er_{plur}	x. de_{plur} dog
v. vi_{dual}^- dödade dig	xi. hen hjälpte hen
vi. vi_{plur}^- bråkade	xii. ni_{plur} kommer att döda hen

—Samuel Ahmed

Redaktörer: Samuel Ahmed, Ákos Blaskovics, Ivan Derzhanski (teknisk redaktör), Shinjini Ghosh, Ksenia Gilyarova, Stanislav Gurevitj, Boris Iomdin, Bruno L'Astorina, Eimear McKnight, Dan-Mircea Mirea, Tung-Le Pan (chefredaktör), Aleksejs Peguševs, Jan Petr, Aleksandr Piperski, Maria Rubinstein, Kazune Sato, Milena Veneva, Elysia Warner.

Svensk text: David Hultman.

Lycka till!

Tjugoandra internationella lingvistikolympiaden

Taipei (Taiwan), 20–27 juli 2025

Svarsblad

Lag:

⚠ Ytterligare förklaringar utöver svaren krävs inte och kommer inte heller att poängsättas.

Del I.

(a)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.

(b)

[illegible]

Del II.

(c)

[illegible]

Del III.

(d)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.
25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.

(e)

- i. idum — _____
- ii. talosumcumne — _____
- iii. rinaci — _____
- iv. tadungdi — _____
- v. khangucyu — _____
- vi. tadungace — _____

(f)

- i. ticattançin — _____
- ii. niseran — _____
- iii. tidunyan — _____
- iv. piwacu — _____
- v. taciñci?a — _____
- vi. nitaraci — _____
- vii. paraña — _____
- viii. iptuci — _____

(g)

- i. ni_{dual} går in — _____
- ii. jag höll på att få dem_{plur} att sova — _____
- iii. du säljer hen — _____
- iv. de_{dual} kammar dem_{dual} — _____

(h)

	bantawa	camling
i. vi_{plur}^- kommer att föra hen		
ii. hen gav till oss_{dual}^-		
iii. vi_{dual}^- kommer att komma		
iv. de_{dual} kommer att kamma er_{plur}		
v. vi_{dual}^- dödade dig		
vi. vi_{plur}^- bråkade		
vii. vi_{dual}^+ gick		
viii. ni_{plur} kommer att ropa på mig		
ix. de_{dual} kommer att skratta åt er_{dual}		
x. de_{plur} dog		
xi. hen hjälpte hen		
xii. ni_{plur} kommer att döda hen		